

TREBAKUNTZA 2015-05: EDO eta ALA

OHARRA: izartxoaz eta letra etzanez idatzitako esaldiak gaizki daude, eta gainerakoak zuzen.

OHIKO AKATSAK

1. * *Honi aiztoa **ala** ganibeta esaten diogu.*
2. * *Kutxa bakoitzean hamar **ala** hamabi liburuxka sartzen dira.*
3. * *Hil **edo** biziko kontua da.*
4. * *Azkenean etorriko zara bilerara, bai **edo** ez?*
5. * *Ez dakit egia **edo** gezurra den.*
6. * *Normalean trenez **ala** autobusez joaten naiz.*

ZUZENKETAK ETA AZALPENA

EDO

Erabilerak:

Erabilerari dagokionez, lehenengo eta behin, esan beharra dago zenbait euskalkitan *edo* dela erabiltzen den juntagailu hautakari bakarra.

Edo juntagailuaren erabilerarik ohikoena adierazpen-perpausetan ematen da. Hona hemen zenbait adibide:

- Zein nahiago duzu? Berdin dit: bata EDO bestea.
- Normalean trenez EDO autobusez joaten naiz.
- Aukera bi dauzkazu: etxera joan EDO bertan lo egin.

Udalerrri Euskaldunen Mankomunitatea

www.uema.eus

Donibane enparantza 1, 1.a
48380 Aulesti
Bizkaia
94-627.91.95

Done Petri 14, behea
20180 Oiartzun
Gipuzkoa
943-26.03.72

Enparan kalea 1, 2.a Sindikatu zaharra
20.734 Azpeitia
Gipuzkoa
943-81.66.99

Sinonimoekin eta zenbatzaile zehaztuekin ere erabil daiteke:

a)Sinonimoak

- Honi aiztoa EDO ganibeta esaten diogu.
- Ahul EDO makal sentitzen bazara, esadazu.

b)Zenbatzaile zehaztuak

- Zazpi EDO zortzi pertsonak deitu dute.
- Bi EDO hiru besterik ez zaigu falta.

Hainbat esapidetan ere erabiltzen da:

- Zirt EDO zart (hala ere, “Zirt ALA zart” ere erabili izan da, noiz edo noiz)
- Behin EDO behin
- Nola EDO hala

ALA

Erabilerak:

Erabilerari dagokionez, galde-perpausetan edota zehar-galderetan erabili ohi da maiz, eta gehien-gehienetan elkarren baztergarri diren aukerak adierazteko. Bestela esanda, aukera bat hartzeak besteak baztertzea dakarrela adierazteko.

Hona hemen zenbait adibide:

- Nola joango zara, autoz ALA hegazkinez?
- Benetan diozu ALA txantxetan ari zara?
- Noiz etorriko da, gaur ALA bihar?

Antonimoekin:

Juntagailu hau, maiz, antonimoekin erabiltzen da. Hona hemen adibide batzuk:

- Azkenean joango zara, BAI ala EZ?
- Zein koloretakoa da, ZURIA ala BELTZA?
- Ez dakit EGIA ala GEZURRA den.

Beraz:

1. Honi aiztoa **edo** ganibeta esaten diogu.
2. Kutxa bakoitzean hamar **edo** hamabi liburuxka sartzen dira.
3. Hil **ala** biziko kontua da.

U d a l e r r i E u s k a l d u n e n M a n k o m u n i t a t e a

www.uema.eus

Donibane enparantza 1, 1.a
48380 Aulesti
Bizkaia
94-627.91.95

Done Petri 14, behea
20180 Oiartzun
Gipuzkoa
943-26.03.72

Enparan kalea 1, 2.a Sindikatu zaharra
20.734 Azpeitia
Gipuzkoa
943-81.66.99

4. Azkenean etorriko zara bilerara, bai **ala** ez?

5. Ez dakit egia **ala** gezurra den.

6. Normalean trenez **edo** autobusez joaten naiz.

*****
*****

Azalpenotatik zerbait ulertu ez baduzu, edo gehiago sakontzeko ariketarik nahi baduzu, jarri harremanetan UEMAKo teknikariarekin edo zure udaleko euskara teknikariarekin:

Telefonoz: 94-6279195 (Ibon)

Posta elektronikoz: iratxe.udalak@uema.eus (Ibon)

Hurrengora arte!

U d a l e r r i E u s k a l d u n e n M a n k o m u n i t a t e a

www.uema.eus

Donibane enparantza 1, 1.a
48380 Aulesti
Bizkaia
94-627.91.95

Done Petri 14, behea
20180 Oiartzun
Gipuzkoa
943-26.03.72

Enparan kalea 1, 2.a Sindikatu zaharra
20.734 Azpeitia
Gipuzkoa
943-81.66.99